

Mary Anning, raziskovalka fosilov
Mary Anning, chasseuse de fossils
7+

avtorica
Lina Horvat

Kinodvor.
Mestni kino.

Kazalo

Uvodna beseda **3**
O filmu **4**
Filmografski podatki 4
Vsebina 4
O avtorju 5
Iz prve roke 6
Odzivi 6
Pred ogledom filma **6**
Življenje v 19. stoletju 6
O Mary Anning 7
Fosili in paleontologija 8
Izhodišča za pogovor **10**
Vtisi o filmu 10
Mary Anning 10
Čas in prostor 10
Revščina 11
Šola 11
Položaj žensk v znanosti 12
Sprejemanje drugačnosti in prijateljstvo 12
Znanost in zgodovina 13
Animirani film 14
Dodatne dejavnosti **15**

Kinodvor dovoljuje in spodbuja nadaljnjo uporabo gradiva za filmskovzgojne namene. Veseli bomo vaših odzivov, poročil o uporabi, konkretnih učnih priprav na film, predlogov in pripomb. Gradivo je oblikovano kot pomoč staršem ali strokovnim delavcem v vzgojno-izobraževalnih ustanovah. Za vse druge uporabe nam pošljite pisno prošnjo na solski@kinodvor.org.

Kolofon | **Mala Amélie** • Gradivo za učitelje in starše • *Avtorica:* Lina Horvat • *Uredila:* Petra Gajžler • *Jezikovni pregled:* Mojca Hudolin • *Oblikoval:* Andraž Filač • *Slikovno gradivo:* Demiurg • *Izdala v elektronski obliki:* Javni zavod Kinodvor, *zanj:* Metka Dariš, november 2026.

Uvodna beseda

Film **Mary Anning, raziskovalka fosilov** nas popelje daleč nazaj, v leto 1811, v majhno obmorsko mestece Lyme Regis na jugu Anglije. Tam živi deklica po imenu Mary, ki svoje dneve preživlja ob morju. V skalah in blatu išče fosile – skrivnosti, ki jih je v kamen ujela narava sama. Radovedno in pogumno dekle ne pusti, da bi jo umazanija, mraz ali posmehovanje drugih ustavili pri njenem raziskovanju.

Ko njen oče nenadoma izgine, Mary ostane sama z mamo in bratom ter skrivnostno risbo, ki jo je oče pustil za sabo. Odločena, da gre za risbo fosila, se odpravi na drzno raziskavo. A med iskanjem odgovora odkrije nekaj več kot le fosil: prijateljstvo, pogum in prve korake znanosti o fosilih, ki jo danes poznamo kot paleontologijo.

Film nas z nežno animacijo, ki oživi veter in valove, popelje v čas, ko je eni samcati deklici uspelo postaviti temelje paleontologije – znanosti o življenju iz davnine. Spomni nas na to, da so največja odkritja pogosto skrita v majhnih stvareh: v kamnu, v vprašanju in v pogumu, da vztrajaš pri tem, kar te resnično zanima.

O filmu

Filmografski podatki

slovenski naslov Mary Anning, raziskovalka fosilov
izvirni naslov Mary Anning, chasseuse de fossils
država in leto produkcije Švica in Belgija, 2025
tehnični podatki DCP, barvni, 72 minut, sinhronizirano
režija Marcel Barelli
scenarij Marcel Barelli, Pierre-Luc Granjon, Magalli Pouzol
zvok Patrick Egreteau, Nils Fauth, Jérôme Vittoz
glasba Shyle Zalewski
animacija Maelle Chevallier
produkcija Nadasy Film, Versus Production
producenti Nicolas Burlet, Arnaud Demuynck, Tatjana Kozar
glasovi Maja Kunšič (Mary Anning), Maša Derganc (Molly Anning), Gašper Jarni (Joseph Anning), Teja Bitenc (Henry), Vesna Pernarčič (Elizabeth Philpot), Uroš Smolej (g. Buckland), Lena Hribar Škrlec (Fani), Asja Kahrimanovič (ga. Miller), Borut Veselko (pastor), Gašper Malnar (Richard), Primož Pirnat (Kapitan Čudo), Iztok Lužar (prodajalec)
distribucija Demiurg

festivali, nagrade Annecy 2025, Locarno 2025

Vsebina

Piše se leto 1811. V obmorskem mestecu Lyme Regis se veter zaganja v pečine, valovi butajo ob kamenje, deklica po imenu Mary pa se z očetom vsak dan sklanja nad mokro plažo, kjer izkopavata fosile. Mary živi v času, ko so deklice učili, da morajo biti tihe, vljudne in pripravljene postati dobre gospodinje – ne pa raziskovalke, znanstvenice ali sanjavke. A Mary ima večje načrte od tega. V rokah drži kladivo, oči pa ima uprte v zemljo. Tam, kjer drugi vidijo le blato, Mary vidi zgodbe iz davnine. Med školjkami in kamenčki išče oblike, ki so nekoliko drugačne, ki šepetajo nekaj skrivnostnega.

Ko njen oče, mestni mizar, umre v nesreči, se družina znajde v finančnih težavah. Da bi se izognila selitvi, želi Mary zaslužiti dovolj denarja, da bi poplačala mamine dolgove. Svoje fosile namreč prodaja znanstveniku Williamu Bucklandu, ki je za njene najdbe pripravljen plačati veliko denarja. Toda Mary išče en sam fosil – pred smrtjo je namreč njen oče narisal skrivnostno skico. Ali bi lahko na obali obstajalo veliko, neznano fosilizirano bitje, ki ga je izsledil, preden je umrl? Mary se s starejšim bratom Josephom, fantom po imenu Henry, ki je nov v mestu, in psom Trayem odpravi iskat prazgodovinsko fosilizirano bitje, ki bi jih lahko rešilo pred selitvijo.

O avtorju

Marcel Barelli, rojen leta 1985, je režiser animiranih filmov in avtor številnih ilustriranih knjig. Že od otroštva obožuje živali, naravo in dinozavre, zato vse svoje projekte razvija okoli teh tem. Živi in dela v Ženevi, njegovi kratki filmi pa so bili prikazani na stotinah mednarodnih festivalov in prejeli mnoge nagrade.

Iz prve roke

»Že od otroštva gojim strast do dinozavrov in prazgodovinskih bitij. Tako sem spoznal Mary Anning, malo znano, a ključno akterko na področju paleontologije. Posneti film o njej so bile moje dolgoletne sanje. /.../ Mary Anning je bila stara komaj 12 let, ko je začela revolucionirati naše razumevanje zgodovine Zemlje. V času, ko so bile ženske nevidne, ženske iz revnejših slojev pa še bolj, je zaradi svoje radovednosti, natančnosti in strasti postala pionirka na svojem področju. Njena zgodba ponazarja, kaj je mogoče doseči s čisto odločnostjo in pogumom. Meni se je zdela idealna izbira za upodobitev močnega ženskega lika, daleč od stereotipov, takšnega, s katerim se lahko mladi poistovetijo. Tudi zdaj znanost ostaja področje, kjer prevladujejo moški. Razen Marie Curie bi povprečen človek težko navedel imena peščice žensk, ki so prispevale k znanosti. Zdi se mi ključnega pomena, da povem zgodbo o ženski, ki je v bistvu sama izumila paleontologijo.«
– Marcel Barelli

Odzivi

»Vse, ljudje, rastline in živali (te so v Barellijevih filmih vedno prisotne), igra vlogo v tem utopičnem svetu, ki ga vodi Mary Anning. Čeprav je film namenjen otrokom, spodbuja tudi večje otroke, naj sanjajo, se povežejo z duhom svobode in upora, ki jim ga družba ob vstopu v svet odraslosti skuša odvzeti. ***Mary Anning, raziskovalka fosilov*** *je občutljiv in poetičen film, ki se nam približa brez vpitja in kričanja, kar je nedvomno nekaj čudovitega.«*
– Giorgia Del Don, Cineuropa

»Film spretno združuje različne žanre, da bi pritegnil mlado občinstvo /.../. Z zgodovinskimi dejstvi o obdobju, pa tudi znanjem o fosilih in zgodnji paleontologiji vsebuje elemente izobraževanja in zabave. /.../ Zaradi množice všečnih likov, privlačne vizualne podobe in zanimive zgodbe o odločnosti, prijateljstvu in pogumu za uresničevanje lastnih interesov in strasti je ***Mary Anning, raziskovalka fosilov*** *vsestransko zaokrožen izdelek.«*
– Petra Schrackmann, OutNow

Pred ogledom filma

Življenje v 19. stoletju

Pred več kot dvesto leti je bilo življenje ljudi precej drugačno kot danes. Ni bilo elektrike, avtomobilov, televizije, interneta in telefonov. Hiše so osvetljevali s svečami, potovali so z vlakom, kočijo ali peš. Večina ljudi je živela na podeželju in delala na poljih, v obrtnih delavnicah ali v rudnikih.

Številne stvari, ki jih danes poznamo iz šole, takrat še niso bile odkrite. Ljudje so šele začenjali razumeti, kako deluje svet okoli nas. V učbenikih še ni bilo dinozavrov in nihče ni znal pojasniti, od kod prihajajo nenavadne kamnite kosti, ki so jih našli v zemlji. Nekateri so menili, da so to ostanki velikanov ali celo dokaz o potopu sveta.

»Pravi« znanstveniki so bili večinoma bogati moški, ki so imeli čas in denar za raziskovanje. Večina ljudi se je z naravo ukvarjala le iz radovednosti – zbirali so školjke, kamne ali rastline. Takšni »amaterji« (ljudje brez uradnega znanstvenega naziva) so včasih odkrili zelo pomembne stvari, a jim ostali niso vedno verjeli.

Možnosti šolanja za dekleta v 19. stoletju so bile omejene. Večinoma so se deklice učile skrbeti za dom in družino. Če je ženska kaj odkrila ali napisala, pogosto ni smela podpisati svojega dela. Le redke so se kljub temu ukvarjale z raziskovanjem, umetnostjo ali pisanjem. Danes pa je drugače, kajne? Kaj bi vi radi postali, ko odrastete? Zakaj vas ta poklic zanima?

O Mary Anning

Leta 1811, v majhnem obmorskem mestu na jugu Anglije, je živela deklica po imenu Mary Anning. Njena družina ni imela veliko denarja – oče je bil mizar, a je v prostem času rad iskal fosile ob morju. To so odtisi ali okostja starodavnih živali, ki so živele milijone let pred nami, včasih celo dinozavrov. Ko je oče umrl, je Mary, še kot zelo mlada deklica, nadaljevala njegovo delo. Z drobnim kladivom in veliko potrpežljivosti je iskala kamenčke s skrivnostnimi oblikami. Čeprav je bila majhna in so se odrasli včasih posmehovali, da dekleta ne morejo biti raziskovalke, se Mary ni pustila prestrašiti. Verjela je vase. Sčasoma je našla izjemne fosile, med njimi skoraj popolno okostje starodavne morske živali – ihtiozavra. To je bil pomemben trenutek za znanost, saj so ljudje takrat šele začenjali razumeti, da so nekoč na Zemlji živela bitja, ki jih danes ni več.

Mary je postala znana po svojih odkritjih. Ker je bila ženska, dolgo časa ni dobila priznanja, ki bi si ga zaslužila. Danes pa jo poznamo kot eno prvih paleontologinj – znanstvenic, ki preučujejo fosile – in kot deklico, ki je spremenila način, kako gledamo na svet in zgodovino življenja.

Fosili in paleontologija

Fosili ali okamnine so ostanki živali ali rastlin (ali odtisi njihovih delov) ter njihovi sledovi, ki so se ohranili v zelo dolgem časovnem obdobju. To so lahko kosti, zobje, školjke, rastline, pa tudi odtisi stopinj ali iztrebki. Veda o fosilih se imenuje paleontologija. Malce kompliciran beseda. Poskusimo zlogovati: pa-le-on-to-lo-gi-ja. Običajno se fosil oblikuje tako:

1. žival ali rastlina umre,
2. delci iz nje (npr. kosti, lupine) se pokrijejo z zemljo, peskom ali blatom,
3. zaradi pomanjkanja kisika se razkroj upočasni,
4. v zelo dolgem časovnem obdobju se ostanki postopoma mineralizirajo in postanejo del kamnine.

Fosili so kot časovni stroj. Povedo nam, kaj je živelo na Zemlji pred milijoni let. Tako lahko vidimo, kako so se živali in rastline spreminjale skozi čas. Pomagajo nam razumeti, kakšno je bilo podnebje, kaj so živali jedle, kakšna so bile morja, kakšno je bilo kopno, rastlinstvo.
Mary Anning je odkrila fosile[1]:

- ihtiozavra[2]: fosil velikega morskega plazilca, ki je po obliki spominjal na delfina. Mary ga je skupaj z bratom odkrila, ko je bila stara približno 12 let. Šlo je za eno prvih tako celovitih odkritij ihtiozavra na svetu. Zgodbo o tem si boste ogledali tudi v filmu;
- pleziozavra[3]: okostje morskega plazilca z dolgim vratom in plavutmi. Po videzu je spominjal na velikanskega morskega kuščarja. Odkritje je bilo tako nenavadno, da Mary sprva mnogi niso verjeli;
- pterozavra[4]: leta 1828 je našla fosil letečega plazilca – prvi tak fosil, odkrit v Angliji;
- nenavadnih rib[5]: po obliki so spominjale na križanca med morskim psom in skatom;
- okamnelih iztrebkov: zdaj jih imenujemo koproliti[6], Mary pa je iz ostankov hrane v njih lahko sklepala, kaj so starodavne živali jedle.

Ko so bila ta bitja odkrita, so ljudje šele začeli ugotavljati, da so pred nami živela bitja, ki jih danes ni več – živali, zelo drugačne od tistih, ki jih poznamo zdaj. Maryjini fosili so znanstvenikom pomagali razumeti, da Zemlja ni »stara nekaj tisoč let«, ampak da ima zelo dolgo zgodovino.

Viri:
[1] Eylott, Marie-Claire. 2018.: *Mary Anning: The unsung hero of fossil discovery*. Dostopno na: https://www.nhm.ac.uk/discover/mary-anning-unsung-hero.html
Lyme Regis Museum. b.d.: *Mary Anning*. Dostopno na: https://www.lymeregismuseum.co.uk/collection/mary-anning/#:~:text=With%20her%20brother%20she%20found%20the%20first,the%20'flying%2Ddragon'%20Pterodactylus%20in%201828%20and%20others.; pridobljeno 8. 4. 2026.
Wikipedia. b.d.: *Mary Anning*. Dostopno na: https://en.wikipedia.org/wiki/Mary_Anning
[2] Vir: Dinozavri.si. 2025.: *Ihtiozaver – morski plazilec, ki je razkril skrivnost megaplenilstva*. Dostopno na: https://www.dinozavri.si/ihtiozaver-morski-plazilec-ki-je-razkril-skrivnost-megaplenilstva/
[3] Vir: Kresnik. 2025.: *Pleziozaver – morska pošast iz prazgodovine*. Dostopno na: https://www.kresnik.eu/pleziozaver-morska-posast-iz-prazgodovine_clanek_1173.html
[4] Dinozavri.si. b.d.: *Pterozaver*. Dostopno na: https://www.dinozavri.si/pterozaver/
[5] Wikipedia. b.d.: *Squaloraja*. Dostopno na: https://en.wikipedia.org/wiki/Squaloraja
[6] Vsevednik. b.d.: *Kaj je koprolit?* Dostopno na: https://vsevednik.si/kaj-je-koprolit/

Izhodišča za pogovor

Vtisi o filmu

Kakšen se vam je zdel film? Katere like ste najbolj občudovali in zakaj? Kaj je bilo za vas sporočilo filma?

Mary Anning

Kakšna je bila Mary kot otrok? Kaj jo je zanimalo?
Kdo jo je spodbujal? Zakaj je vztrajala pri raziskovanju?
Kako so se starši obnašali do nje? Kaj pa učitelj? Mislite, da bi se danes obnašali drugače? Kako?

Oglejte si izsek iz filma.

predvajaj odlomek

Kaj se zgodi? Komu ljudje verjamejo? Zakaj?

Čas in prostor

Lyme Regis je majhno obmorsko mesto na jugu Anglije, kjer je živela Mary Anning. Leži ob tako imenovani »Jurski obali«, ki je danes znana po številnih najdiščih fosilov. Obala je strma in skalnata, pod pečinami pa so plasti kamnin, v katerih se skrivajo starodavni ostanki morskih živali – prav tu je Mary našla svoje prve fosile.

V času Maryjinega otroštva je bilo Lyme Regis mirno ribiško mesto z nekaj trgovinicami, preprostimi hišami in majhnim pristaniščem. Pogosto je deževalo in morje je razbijalo ob pečine – prav zaradi tega so se iz zemlje pogosto odkrušili novi kamni, v katerih so se skrivali fosili. Danes je Lyme Regis znan kot »rojstni kraj paleontologije«, saj tja še vedno prihajajo znanstveniki, turisti in otroci, ki iščejo fosile – tako kot jih je pred dvesto leti iskala Mary Anning.

Predstavljajte si, da živite v Lyme Regisu pred dvesto leti. Kakšen bi bil vaš običajen dan? Kaj bi počeli v šoli in kaj v prostem času?
S čim so se ljudje v obmorskem mestu, kot je bil Lyme Regis, lahko preživljali?
Katere poklice bi pričakovali v takem mestu?
Kako bi se vaše življenje razlikovalo od življenja Mary Anning?

Revščina

Mary je z družino odraščala v revščini. Ko je njen oče umrl, je mama hišo prodala in našla delo v mestu. To ni bila redkost – v 19. stoletju so se številne družine znašle v podobnem položaju.

Zakaj so ljudje odhajali v mesta? Kako je revščina vplivala na življenje posameznih članov družine? Kako je z revščino danes? Pogovorite se o tem, kaj lahko kot družba naredimo, da bi bilo revščine čim manj.

Šola

Kakšna je bila šola v času Mary Anning? Kaj so se takrat učila dekleta in kakšne možnosti za izobraževanje so imela? Kaj menite – bi vam bil takšen način šolanja všeč?

Oglejte si izsek iz filma. Kaj duhovnik uči o nastanku sveta? Kako se njegovo razumevanje sveta razlikuje od tega, kar je Mary odkrivala pri raziskovanju fosilov?

Mary je imela malo formalne izobrazbe, vendar se je veliko naučila sama – z opazovanjem narave, raziskovanjem fosilov, branjem in lastnimi izkušnjami. Ali lahko znanje, ki ga pridobimo z opazovanjem in raziskovanjem narave, spremeni naše razumevanje sveta? Kaj vse se lahko naučimo zunaj šole? Pomislite, česa ste se sami naučili doma, v naravi, pri športu, ob igri, iz knjig ali s pomočjo drugih ljudi.

Primerjajte življenje Mary Anning z življenjem otrok danes. Katere možnosti za učenje in raziskovanje imate vi, ki jih Mary ni imela? Kaj bi Mary Anning lahko počela, če bi imela na voljo današnje možnosti za izobraževanje in raziskovanje?

Položaj žensk v znanosti

Mary Anning je kljub omejenim možnostim za izobraževanje postala pomembna raziskovalka fosilov. Kako se je položaj žensk v znanosti od časa Mary Anning spremenil? Ali imajo danes dekleta enake možnosti kot fantje, da postanejo znanstvenice? Učenci naj poiščejo znanstvenico, ki jim je v navdih. Naj razmislijo, kaj pri njej občudujejo in zakaj, nato pa svojo izbiro predstavijo razredu.

Sprejemanje drugačnosti in prijateljstvo

V filmu vidimo, da Mary njene sošolke pogosto ne sprejmejo in se norčujejo iz nje, ker je drugačna. Ne igra se istih iger kot one, saj raje raziskuje, opazuje, išče fosile in postavlja vprašanja o stvareh, ki drugih sošolk ne zanimajo. Zaradi tega jo nekatere zaničujejo ali izključujejo.

Kako so se sošolke obnašale do Mary? Zakaj mislite, da so jo zbadale ali se ji posmehovale? Kako se je Mary ob tem počutila? Kako se je odzvala? Kaj bi vi naredili, če bi bili v njenem razredu? Kaj lahko naredimo, da se v razredu vsi počutijo varno, sprejeto in spoštovano?
Spomnite se Fanny. Kakšna se vam je zdela na začetku filma? Kaj pa na koncu? Zakaj je bila sprva neprijazna do Mary? Kaj se je med njima spremenilo? Ste se iz njunega prijateljstva naučili kaj pomembnega?

Znanost in zgodovina

Mary Anning je živela v času, ko so ljudje šele začeli odkrivati, kako dolga je zgodovina Zemlje in kako veliko se je življenje na njej skozi čas spreminjalo. O izumrlih živalih in njihovih fosilih je bilo takrat znanega veliko manj kot danes. Mary je z odkrivanjem fosilov morskih plazilcev in drugih starodavnih živali pomembno prispevala k novim spoznanjem o življenju v preteklosti.
Ali ste vedeli, da znanstveniki še danes odkrivajo in opisujejo nove fosilne vrste? Zakaj se lahko nova znanstvena spoznanja včasih razlikujejo od predstav, ki so bile dolgo sprejete kot resnične?

Fanny v filmu reče: »Iskanje fosilov je kot iskanje skritega zaklada.« Kako razumete njene besede? Kaj vse lahko znanstveniki izvedo iz fosilov? Kako se po vašem mnenju znanost razvija? Kdo lahko prispeva k novim odkritjem – samo znanstveniki ali tudi radovedni otroci, ljubitelji narave in drugi raziskovalci?

Animirani film

Film je animiran – to pomeni, da gibanje nastane tako, da ustvarjalci zaporedoma prikazujejo posamezne risbe, slike, predmete ali računalniško ustvarjene podobe. Ko se te hitro izmenjujejo, dobimo občutek gibanja. Ustvarjalci animiranih filmov ustvarjajo like, okolja in svetove, ki jih s kamero ni mogoče vedno preprosto posneti.

Kaj vse nam omogoča animirani film, česar igrani ne? In obratno? Bi vam bil film enako zanimiv, če bi bil igran in bi like uprizorili igralci? V čem bi se film razlikoval? Bi se spremenilo vaše doživljanje Mary in njenega sveta?

Film je postavljen v preteklost. Kateri način je po vašem mnenju primernejši za poustvarjanje časa, ki ga danes ne moremo več neposredno posneti? Kaj vse bi potrebovali za igrani film – kostume, scenografijo, rekvizite, lokacije? Kaj pa za animirani film?

Bi lahko zgodbo o Mary Anning posneli tudi kot dokumentarni film? Kaj bi v njem lahko pokazali? Bi potrebovali igrane prizore ali bi lahko uporabili fotografije, posnetke krajev, fosilov, muzejev, pripovedovanje strokovnjakov in druge vire?

Na koncu razmislite: zakaj so se ustvarjalci po vašem mnenju odločili prav za animacijo? Kaj jim je omogočila pri pripovedovanju Maryjine zgodbe?

Dodatne dejavnosti

Mladi raziskovalci Preberite resnične zgodbe o nenavadnih najdbah fosilov in ustvarite svojo raziskovalno pustolovščino v Prilogi 1.

Filmski kviz Reši filmski kviz v Prilogi 2.

Poišči fosil Fotografijo fosila narežite na nekaj manjših kosov in jih skrijte po prostoru (namig: da bodo bolj trpežni, jih prilepite na karton). Otroci naj kose poiščejo in jih sami ali po skupinah kot *puzzle* sestavijo v celoto. Ko otrok oziroma skupina uspešno sestavi *puzzle*, jim razkrijte ime fosila. Glejte Prilogo 3. Tako kot Mary Anning na plaži tudi oni iščejo »sledi preteklosti«. Ob tem razvijajo fino motoriko in hkrati razumejo, da fosil običajno ni cel, ampak ga morajo znanstveniki sestaviti iz več kosov.

Fosili v Sloveniji Na spletni strani Prirodoslovnega muzeja Slovenije si lahko preberete več o fosilih, ki so bili najdeni v Sloveniji.

Animirani film Več o animiranem filmu in nasvete za ustvarjanje najdete v knjižici Kinobalon št. 60 *Animirani film* na povezavi. Če bi ogled filma želeli dopolniti z delavnicami animiranega filma v šoli, preverite ponudbo delavnic animiranega filma Društva Slon in Dagibe na povezavi.

Filmsko priporočilo **Hola Frida** (2024) je animirani film režiserja Andréja Kadija in režiserke Karine Vézina, ki govori o otroštvu znane slikarke Fride Kahlo. Tako kot Mary Anning je bila tudi Frida Kahlo posebna ženska, ki je morala presegati ovire svojega časa. Frida se je uveljavila na področju umetnosti, Mary pa v znanosti. Obe kažeta, da lahko ženske s svojim delom pustijo močan pečat, tudi če jim družba sprva ni naklonjena.

Več o Kinodvorovih programih za mlada občinstva:
Kinodvorov šolski program
Kinobalon, program za otroke in mlade
Kinotrip, program mladi za mlade
Kinoigrišče

Priloga 1

Mladi raziskovalci

Pred vami sta resnični zgodbi, ki ju lahko predstavite učencem kot spodbudo za raziskovanje in opazovanje narave.

Mladi tiranozaver: Nekega poletja se je družina iz Severne Dakote odpravila na pohod po razgibanih skalnatih gričih. Med raziskovanjem sta brata Jessin in Liam Fisher z očetom in bratrancem opazila nekaj nenavadnega, kar je kukalo iz skale. Poklicali so strokovnjake iz Muzeja naravoslovja v Denverju, ki so jim pomagali izkopati fosil. Ugotovili so, da gre za nekaj izjemnega: ostanke mladega tiranozavra! Takšni fosili so izredno redki – na vsem svetu jih poznamo le peščico. Dvanajstletni Jessin, ki sanja, da bo nekoč paleontolog, je povedal, da je bilo to najrazburljivejše poletje v njegovem življenju. [7]

Orjaški pingvin: Na šolskem izletu na Novi Zelandiji so otroci, člani naravoslovnega kluba iz Hamiltona, med raziskovanjem obale Kawhia opazili velik fosil, za katerega so sprva mislili, da je zarjavela kovina. Izkazalo se je, da gre za okostje izumrle vrste orjaškega pingvina, starega približno 30 milijonov let. Znanstveniki so ugotovili, da je bil pingvin visok približno toliko kot desetletni otrok in da je imel nenavadno dolge noge, zato so ga poimenovali *Kairuku waewaeroa*, kar v maorščini pomeni »dolgonogi«. [8]

Zdaj pa se tudi sami postavite v vlogo raziskovalca ali raziskovalke. Predstavljajte si, da ste na sprehodu in nenadoma odkrijete nekaj nenavadnega. Svojo raziskovalno pustolovščino predstavite kot kratek spis, strip ali risbo z opisom. Pri tem si pomagajte z vprašanji:

- Kdo ste? Kako vam je ime? Koliko ste stari?
- Kje ste? Na plaži, v gozdu, jami, puščavi, gorah ali kje drugje? Kako je videti prostor okoli vas?
- Kako ste videti vi? Kaj imate oblečeno? Kaj nosite s seboj – nahrbtnik, lupo, kladivo, fotoaparat ali kaj drugega?
- Kaj najprej opazite? Kako je videti vaša najdba? Kaj vas je opozorilo nanjo?
- Kako poteka odkritje? Je bilo odkritje preprosto ali ste naleteli na kakšne težave? Morda vas preseneti vreme, je najdba skrita globoko pod zemljo ali vam drugi sprva ne verjamejo?
- Kako se počutite? Ste presenečeni, navdušeni, prestrašeni, radovedni?
- Kaj mislite, da ste našli? Novo vrsto, del dinozavra, fosil rastline ali nekaj, česar še nihče ni videl?
- Kaj naredite z najdbo? Jo fotografirate, označite najdišče, pokličete strokovnjake? Komu jo pokažete? Kaj se z njo zgodi potem?

[7] Vir: Science Friday. 2024: *Kids Discover Extremely Rare T. Rex Fossil*. Dostopno na: https://www.sciencefriday.com/segments/kids-discover-juvenile-t-rex-fossil/

[8] Vir: Wetzel, Corryn. 2021: *New Zealand Kids Discovered This Fossil of New Giant Penguin Species on a Field Trip*. Dostopno na: https://www.smithsonianmag.com/smart-news/kids-discover-fossil-of-new-giant-penguin-species-180978707/

Priloga 2
Filmski kviz

1. Kdo je bila Mary Anning?
a) Učiteljica v šoli
b) Deklica in pozneje raziskovalka, ki je odkrivala fosile
c) Princesa ob morju

2. Kaj so fosili?
a) Okamneli ostanki ali sledi živih bitij iz preteklosti
b) Žive živali, ki živijo pod zemljo
c) Kamni brez posebnega pomena

3. Kaj je Mary odkrila kot otrok?
a) Zaklad piratov
b) Okostje velike morske živali
c) Nov planet

4. Kako se je imenovala žival, katere okostje je Mary odkrila?
a) Ihtiozaver
b) Tiranozaver
c) Pleziozaver

5. Zakaj so bila njena odkritja pomembna?
a) Ker so bila zelo dragocena
b) Ker so pomagala bolje razumeti življenje na Zemlji v preteklosti
c) Ker so jih lahko prodali turistom

6. Zakaj Mary kot deklica ni imela enakih možnosti za izobraževanje in znanstveno delo, kot jih imajo otroci danes?
a) Ker ni marala šole
b) Ker so imele deklice in ženske takrat precej manj možnosti za izobraževanje in znanstveno delo
c) Ker takrat ni bilo dovolj učiteljev

7. Kaj pomeni beseda paleontologija?
a) Veda o zvezdah
b) Veda o vremenu
c) Veda o življenju v preteklosti, ki ga spoznavamo tudi s pomočjo fosilov

8. Ali lahko tudi danes otroci odkrijejo pomembne fosile?
a) Da, tudi otroci lahko pri raziskovanju narave naletijo na pomembne najdbe
b) Ne, vse je že odkrito
c) Ne, fosile lahko najdejo samo znanstveniki s posebno opremo

9. Kaj je najpomembnejše, če želiš postati dober raziskovalec?
a) Da imaš najdražjo opremo
b) Da si radoveden, vztrajen in pozorno opazuješ svet okoli sebe
c) Da si vedno najhitrejši

10. Ali imamo fosile tudi v Sloveniji?
a) Ne, fosile najdemo samo v tujini
b) Da, tudi pri nas lahko najdemo fosile
c) Fosili so samo v muzejih

Rešitve: 1b, 2a, 3b, 4a, 5b, 6b, 7c, 8a, 9b, 10b

Priloga 3
Tiranozaver

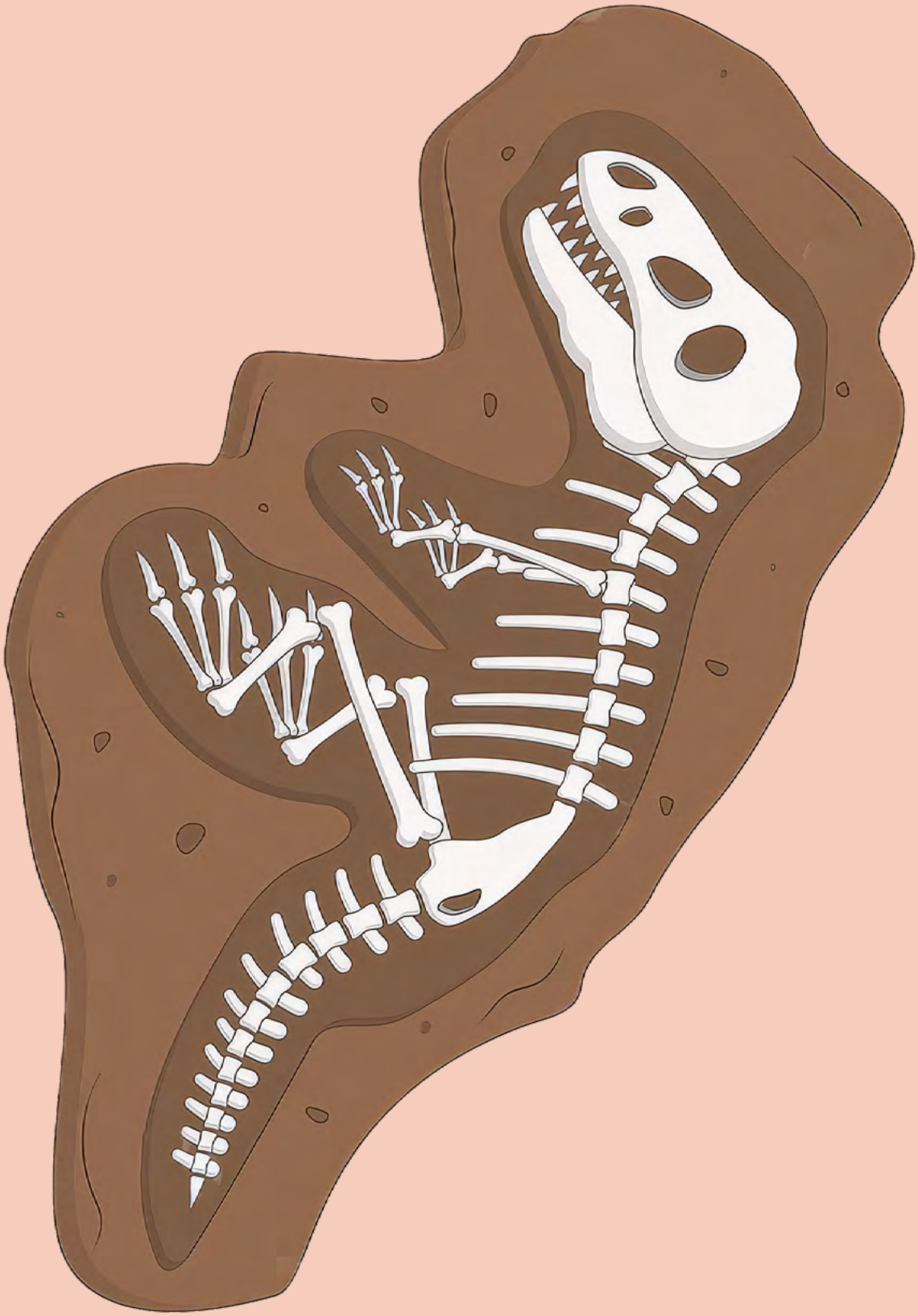

Priloga 3
Triceratop

